

Aan het woord: Hendrikus Venema

Wie ben je?

Ik ben Hendrikus Venema, woonachtig in het pittoreske Snakkerburen, en nu bijna 7 jaar in dienst van Programma naar een Rijke Waddenzee (PRW). Daarnaast ben ik maatschappelijk actief op het gebied van: duurzaamheid, cultuur en inclusie. Lees en kook ik graag en ben ik een fanatiek sporter (fitness, crossfit en yoga). Daarnaast deel ik mijn huis met Menne Michel Valk en twee katten Scotch & Soda.

Ik ben een coachend leider die veel belang hecht aan een samenwerkend netwerk die stuurt op impact en het belangrijk vindt dat iedereen met plezier werkt. Ik ben een proactieve verbinder en creatieveling met lef, die zich gemakkelijk kan bewegen in een complex krachtenveld. Daarbij helpt mijn open, tactvolle en enthousiasmerende houding. Daarbij is het een bijkomend voordeel dat ik in kansen denk. Ik heb een hoog verantwoordelijkheidsgevoel en durf mij kwetsbaar op te stellen. Hierbij voel ik mij thuis in een dynamische omgeving, waarin relatie, inhoud en proces samenkomen. Ik werk hierbij met een inzet die doel- en resultaatgericht is, schakel gemakkelijk en breng focus aan.

Hoe ben je met PRW in aanraking gekomen?

Ik ben voor het eerst met PRW in aanraking gekomen toen ik nog teamleider Waterdistrict Waddenzee was bij Rijkswaterstaat met de standplaats Buitenpost. Hierna had ik een periode geen contact met PRW, totdat ik in 2015 in dienst kwam bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Hier vanuit ben ik ingezet als programmadirecteur bij PRW en was ik tot en met 2020 secretaris voor het opdrachtgeverscollectief Waddenzee/ Samenwerkingsagenda Beheer (wat nu de Beheerautoriteit Waddenzee is).

Waar werk je momenteel aan en met wie werk je daarin samen?

Op dit moment ben ik met name bezig met het jaarverslag aan de Minister en de Tweede Kamer, de afronding van het programma en de overdracht van taken naar onze opdrachtgevers. Ook houd ik mij bezig met de financiële (de zakelijke kant) van het programma en doe ik de bestuurlijke contacten met de opdrachtgevers en andere belangrijke spelers in het ecosysteem. Belangrijk is ook mijn betrokkenheid bij de Waddenmars, het slotevenement van PRW waarbij wij jongeren tussen de 18 en 27 jaar willen betrekken bij het maken van een visie voor de Waddenzee in 2050. De nalatenschap (legacy) die hieruit voortkomt willen we aan de Minister van Natuur en Stikstof overdragen zodat zij trilateraal samen met haar Duitse en Deense evenknie afspraken kan maken hoe we toekomstige generaties meer en beter gaan betrekken bij de beleidsvorming.

Wat betekenen de aanpak en de resultaten hiervan voor het gebied?

Met de Waddenmars geven we jongeren een stem. Zij zijn de toekomstige generatie en het is mooi en belangrijk hen een duidelijke inbreng te geven en ze actief te betrekken. PRW is daarbij een middel om dit in beweging te krijgen. Als PRW staan wij ten dienste van ons netwerk, waarbij het belang van het gebied altijd voorop staat. Door de komst van de nieuwe Waddengovernance hebben de opdrachtgevers van PRW aangegeven meer zelf verantwoordelijkheid en eigenaarschap te willen nemen in zowel beleid als beheer op weg naar een Rijke Waddenzee.

Hoe kijk je terug op de afgelopen periodes van PRW?

Ik kijk terug op interessante periodes (3 x 4-jarige programmaperiode) waarin we samen met bewoners, overheden, bedrijven, natuur- en belangenorganisaties (onze omgeving) beleid en beheer hebben ontwikkeld en bijzondere resultaten bereikt zijn. Mooie voorbeelden zijn; de Vismigratierivier, een iconisch project dat tot de verbeelding spreekt en het IJsselmeer met de Waddenzee verbindt zoals dat vroeger ook het geval was. Het project Ecologie en Economie in Balans rond de Eems Dollard is een ander mooi samenwerkingsproject waarbij partijen

samenwerken vanuit de verbinding in plaats van tegenstelling. Daarnaast waren Holwerd aan Zee en het Manifest Lauwersoog mooie voorbeelden waarbij we van onderop samen met initiatiefnemers, zoals bewoners, ondernemers en mensen uit het gebied zelf, hebben geholpen om een aantal sporen uit te voeren en een zetje in de rug te geven. Het mooie aan het Dark Sky initiatief is dat we in een heel korte periode van drie maanden tijd met 50 verschillen partijen een intentieovereenkomst hebben gemaakt en ondertekend om het Waddengebied meer te verduisteren. Het bleef daarbij niet bij woorden maar ieder ondernam echt daden/projecten om dit kracht bij te zetten.

Ook met de visserijakkoorden en -convenanten zijn de afgelopen periodes mooie stappen gezet en dit helpt zo om gezamenlijk afspraken te maken waarbij we én de natuur helpen én perspectief bieden aan de vissers. Tenslotte is de algehele verbeterde samenwerking in het Waddengebied voor, met en tussen partijen een mooi resultaat. PRW is echt een netwerkorganisatie die voor het Waddengebied opkomt en vanuit het belang van het gebied denkt en zo wil komen tot een veerkrachtig Waddengebied voor mens en de natuur.

Op welk resultaat van het Programma ben je het meest trots?

Ik ben niet zo zeer trots op één specifiek resultaat. In het algemeen ben ik trots op de mensen die met bevlogenheid in belang van het Waddengebied werken en niet vanuit eigen en/of organisatiebelang werken. En daarin concreet resultaten weten te boeken en beweging krijgen in soms taaie beleid- en beheerdossiers.

Hoe zie jij het Waddengebied van de toekomst voor je?

Wat mij betreft is er geen tegenstelling meer tussen natuur en economie. Want natuur is ook economie, en mensen wonen en werken in het gebied. We kijken te vaak vanuit één perspectief en vanuit het hier-en-nu waardoor het grotere geheel soms uit het oog wordt verloren. Het is voor de toekomst belangrijk dat alle organisaties in als ware één collectief samen werken, waarbij ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid proactief handelt in zowel beleid als beheer. De vooruitgang zit in elkaar vinden en het benutten van elkaars krachten. Weten wat je goed maar ook niet goed kan en dat durven te benoemen en hulp te vragen binnen je netwerk wanneer dit nodig of passend is. Maak meer gebruik van elkaars krachten en laat het een samenspel worden.

Wat wil je de lezers van deze nieuwsbrief nog meegeven?

Betrek andersdenkenden altijd in je proces. Kijk niet te veel in het hier en nu, en probeer discussies niet uit de weg te gaan. Probeer elkaar met respect te prikkelen, en altijd denkend vanuit het belang van het gebied.